

LLU Lauksaimniecības fakultāte vērtējumu pinekļos

Zinta Gaile

Lauksaimniecības fakultāte

Lauksaimniecības fakultātē galvenais ir reflektanti, studenti un absolventi. Patīkami, ka kopējais pilna laika studentu skaits pēdējos gados pamazām, bet sistemātiski palielinās (uz 20.09.2012. LF ir 254 studenti un 40 maģistranti), bet nepilna laika studentu skaitam novērota tendence stabilizēties ap 100. Šoruden pirmajā kursā uzņēmām 98 pilna laika un 29 nepilna laika studentu, kas kopā ir par 22 studentiem vairāk kā bijām plānojuši. Uzsākot 2012./2013. studiju gadu akadēmiskā bakalaura studiju programmas 32 trešā kursa studenti tika ieskaitīti jaunajā profesionālā bakalaura studiju programmā „Lauksaimniecība”, līdz ar to bakalaura programmā pēdējo gadu studē vairs tikai 14 studenti, bet profesionālā bakalaura programma otrajā gadā pēc uzsākšanas izvirzījusies līderos ar 252 studentiem (197 pilna laika un 55 nepilna laika studenti). Pamazām virzāties uz mērķi, ka LF katrā studiju līmenī būs pa vienai studiju programmai. Esam gandarīti, ka vairāki jaunieši nepilna laika studijās izvēlas lauksaimniecību kā otro augstāko izglītību, jo ir sapratuši, ka tomēr vēlas dzīvot laukos un turpināt dzimtas uzskāto zemes kopšanas tradīciju. Lauksaimniecības fakultātes absolventi ir ļoti pieprasīti darba tirgū – reta ir nedēļa, kad nepiezvana kāda uzņēmuma vadītājs un nelūdz ieteikt kaut vai 4. kursa studentu, kurš varētu būt potenciālais agronomis vai zootehniķis. Taču, protams, pašiem jauniešiem jābūt ar vēlmi uzņemties atbildību, dažkārt – pārcelties uz pavisam citu dzīves vietu. 2012. gadā fakultāti absolvēja 19 lauksaimniecības zinātņu bakalauri, 47 dažādu specializāciju agronomi un 14 maģistri.

Ļoti nozīmīga gan Lauksaimniecības fakultātes nākotnei (akadēmiskā personāla atjaunošanai), gan pārējo valsts zinātnisko institūciju turpmākai attīstībai ir doktora studiju programma „Lauksaimniecība”. Esam gandarīti, ka jauno zinātnieku saimei piepulcējušies četri jauni Lauksaimniecības zinātņu doktori: Gundega Putniece (Dinaburga), Daina Feldmane, Valentīna Surikova un Ingrīda Grantiņa. Visas jaunās doktores bija ESF stipendiātes un, jādodomā, ka tieši šis finansējums veicināja promocijas darba aizstāvēšanu Lauksaimniecības nozarei saspringtā termiņā. No jauna ir uzņemti plānotie 6 doktoranti valsts finansētās studiju vietās.

Patīkami ir tas, ka akadēmiskais personāls 2012. gadā turpinājis aktīvu darbību zinātnisko projektu risināšanā: strādāts gan pie LZP un nozaru ministriju finansētiem projektiem, gan Eiropas fondu (ESF, ERAF) līdzfinansētiem projektiem. Neziņu vieš nākotne, jo LZP finansētie projekti šogad tiek pabeigti un to, ko nesīs jaunā finansēšanas kārtība, – pašlaik nezinām. Prieks par to, ka, kaut arī lēnām, bet tomēr pamazām palielinās publikāciju skaits starptautiski citējamos izdevumos (SCI), kas var pavērt iespēju turpmākam jaunu projektu finansējumam.

Ļoti nozīmīga 2012. gadā bijusi fakultātes materiāltehniskās bāzes uzlabošana, kas vēl turpinās no ERAF un citu projektu līdzekļiem. Līdz šim 2011.-2012. gados fakultātes materiāltehniskās bāzes uzlabošanā ieguldīti 213319,- LVL.

Līdzšinējo fakultātes struktūru kopš pavasara papildinājusi jauna struktūrvienība: Augu šķirņu saimniecisko īpašību novērtēšanas (SĪN) laboratorija, jo ar 1. augustu no Valts Augu aizsardzības dienesta pārņēma augu šķirņu SĪN valsts funkciju. Laboratorijas vadītāja Anda Rūtenberga-Āva. Darbības uzsākšanai no ZM saņemts sākotnējais finansējums 6000,- LVL.

Līdztekus studiju un zinātniskajam darbam 2011. gada rudenī fakultāte intensīvi strādāja, lai sagatavotu pašnovērtējuma ziņojumus starptautiskajai studiju virzienu vērtēšanai. Tā kā fakultāte pirms gada un vēl joprojām īsteno sešas studiju programmas, tad arī uzrakstījām sešus pašnovērtējuma ziņojumus gan latviešu, gan angļu valodās. Tas bija grūts un neskaidrību pilns darbs, jo šādas formas ziņojumi iepriekšējām akreditācijām nebija jāgatavo. Pie tam, grūtības radīja tas, ka visās programmās mācām Lauksaimniecību, līdz ar to studiju bāze, mācītbspēki, pētniecības

bāze tām ir viena un tā pati; jāuzraksta bija tā, lai ekspertiem viestu skaidrību un tai pašā laikā neapniktu ar nemitīgu atkārtošanos (tautā to sauc: „Vilks paēdis, bet kaza dzīva...”). Ekspertu vizīte Lauksaimniecības fakultātē notika 2012. gada 18. janvārī. Ekspertus paši izvēlēties nevarējām, vērtēšana bija maksimāli objektīva. Tāpēc vēl vairāk neizprotams šķiet pašreizējais ministra R. Kīļa apgalvojums, ka ekspertīze esot bijusi subjektīva un vajadzētu visu pārvērtēt. Eksperti visas sešas LF īstenotās programmas atzina par ilgtspējīgām, kas varētu nozīmēt akreditāciju uz sešiem gadiem. Kad beidzās pirmā sajūsma par labi padarītu darbu, izrādījās, ka atbilstoši MK noteikumiem uz šīs vērtēšanas pamata nevarēs akreditēt jauno profesionālā bakalaura studiju programmu „Lauksaimniecība”, kas virziena vērtēšanas brīdī bija tikai licencēta, jo ir pavisam jauna. Tā kā neviena instance nevarēja sniegt skaidru atbildi par to, kas notiks ar licencētām studiju programmām, savu studentu labā nolēmām neriskēt un ķērāmies atkal pie darba – sagatavojām citu pašnovērtējuma ziņojumu par šo programmu (jaunā parauga ziņojums šim mērķim nebija derīgs) un pieteicām to akreditācijai atsevišķi atbilstoši kārtībai, kāda pastāvēja pirms uzsākām dalību ESF līdzfinansētā projektā studiju virzienu starptautiskajai vērtēšanai. Eksperti ieteica programmu akreditēt uz sešiem gadiem un akreditācijas komisija rīkojās atbilstoši šim ieteikumam: profesionālā bakalaura programma ir akreditēta līdz 2018. gadam. Pašlaik esam apmierināti, ka negaidījām studiju virzienu vērtēšanas rezultātus, par kuriem šobrīd neviens nevar būt drošs, bet izvēlējamies papildus darbu programmas akreditācijai. Ir ļoti žēl, ka laikā, kad valstī plaši diskutē par birokrātiskā sloga samazināšanu dažādās jomās, izglītības sistēmā to vien tik dara, kā gudro, kādus vēl ziņojumus vai vērtējumus no augstskolām pieprasīt. Ja tas tā turpināsies, tad visi spēki, kurus vajadzētu veltīt studiju kvalitātes uzlabošanai, tiks ieguldīti birokrātiskās procedūrās!

Vēl interesantāks ir liktenis starptautiskajai zinātnes virzienu vērtēšanai. Arī šim projektam veltījām pietiekami daudz spēka un resursu, lai 2011. g. novembrī ļoti saspringtā laika limitā sagatavotu pašnovērtējuma ziņojumu angļu valodā. Pašlaik neviens nevar pateikt, vai un kad kaut kāds izvērtējums sekos, bet ziņojums gada laikā taču jau ir novecojis un vairs neatspoguļo pašreizējo situāciju. Atkal velti izniekots akadēmiskā personāla laiks un resursi, ko varēja izmantot daudz derīgāk!

Nākotne tuvojās ar jauniem uzdevumiem: vēl nav zināms, kā beigsies studiju virzienu akreditācija, bet ir jādodomā un jārikojas, lai uzlabotu studiju kvalitāti tajos virzienos, uz kuriem norādījuši eksperti. Tie ir: studentu un mācītspēku plašāka iesaistīšanās apmaiņas programmās, ārzemju vieslektoru pieaicināšana, SCI publikāciju skaita kāpināšana, plašāka LLU e-studiju vides izmantošana studiju kursu apgūvē, plānveidīga akadēmiskā personāla atjaunošana. Tikpat nozīmīgs būtu darbs jaunu mācību grāmatu sagatavošanā, bet pašlaik tam paliek maz laika un nav nemaz līdzekļu – autori paši meklē sponsorus grāmatas iespiešanai. Paldies visiem, kas ir ar mieru šādus iespieddarbus atbalstīt.

Tomēr – uz dzīvi raugāties optimistiski un ar cerībām, ka viss pamazām un ar mūsu tiešu līdzdalību sakārtosies. Mūsu studenti mums nemaz neļauj būt citādiem kā vien optimistiem!